

ADVOKATFIRMAET ELDEN DA
v/adv. John Christian Elden
Postboks 6684 St. Olavs plass
0129 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon

Arnt Erik Nordheim, 5764 3191

Avslutning av lovlighetskontroll – vedtak om offentliggjøring av granskingsrapport i barnevernssaker, Samnanger kommune

Vi viser til varsel om lovlighetskontroll 08.05.2020, og til kommunens svar 11.05.2020 og 12.05.2020.

Kommunen ber Fylkesmannen om å avklare hvorvidt kommunens avgjørelse av 30.04.2020 er et «vedtak» som kan tas opp til lovlighetskontroll, jf. kommuneloven §§ 27-2, jf. 27-1 andre ledd. I forlengelsen av dette stiller kommunen også spørsmål ved adgangen til å beslutte utsatt iverksettelse av vedtaket, jf. § 27-3 femte ledd.

Fylkesmannens merknader

Det følger av kommuneloven § 27-1 andre ledd at vedkommende fagdepartement på eget initiativ kan kontrollere om et kommunalt «vedtak» er lovlig. Myndigheten til å gjennomføre lovlighetskontroll med kommunale vedtak er delegert til fylkesmennene.¹

Vedtaksbegrepet i kommuneloven favner videre enn «vedtak» i forvaltningslovens forstand, men avgrenses i hovedsak mot prosessuelle avgjørelser. Videre er det bare kommunens endelige beslutning som kan tas opp til kontroll, dvs. den avgjørelsen som avslutter en sak, jf. kommuneloven § 27-2 første ledd bokstav a.

Fra denne hovedregelen er det gjort unntak for beslutninger om inhabilitet, og om møter skal holdes for åpne eller lukkede dører, jf. § 27-2 første ledd bokstav b og c. Prosessledende avgjørelser utover dette er ikke er gjenstand for lovlighetskontroll, jf. § 27-2 andre ledd bokstav a.

Kommunestyrets vedtak i sak 24/20 har følgende ordlyd (utdrag):

«...Granskingsrapporten skal vera offentleg og leggjast ut på Samnanger kommune sine heimesider...»

Vedtaket framstår som en avgjørelse om å gi offentlig innsyn i dokumentet, og i hvilken form dette skal gjøres. Avgjørelser om dokumentinnsyn er prosessledende beslutninger. Avslag på

¹ FOR-2019-08-30-1096, pkt. IX.

dokumentinnsyn kan påklages særskilt etter offentlighetsloven § 32, jf. også forvaltningsloven § 21 om partsinnsyn. Positive avgjørelser om å gi dokumentinnsyn kan derimot ikke påklages. Slike beslutninger er følgelig heller ikke den type «endelige vedtak» som kan tas opp til lovlighetskontroll etter kommuneloven § 27-2 første ledd bokstav a, eller etter unntaksreglene i bokstav b og c samme ledd.

Kommuneloven kapittel 27 gir dermed ikke hjemmel for å ta beslutningen om publisering opp til lovlighetskontroll. Fylkesmannen har derfor heller ikke hjemmel til å gi avgjørelsen av 30.04.2020 utsatt iverksettelse, jf. kommuneloven § 27-3 femte ledd. Lovlighetskontrollen avsluttes derfor herfra.

Fylkesmannen vil ellers kommentere at lovlighetskontroll på eget initiativ er en regel vi generelt benytter med stor varsomhet, og at vi normalt prioriterer veiledning og dialog med kommunene framfor rettslig kontroll. Årsaken til at vi varslet lovlighetskontroll i denne saken var hensynet til personvern for de berørte, særlig de som fortsatt er under 18 år. Slik vi vurderte det, gav avgjørelsen 30.04.2020 klare indikasjoner på at det kunne være fare for spredning av sensitive personopplysninger. Det framstod også som om innholdet i rapporten kunne gå utover det som var alminnelig kjent, og at detaljerte opplysninger kunne bli koblet til navngitte personer i media. Fylkesmannen vil i den sammenheng fortsatt minne om at forvaltningen plikter å aktivt forebygge unødig spredning av personsensitive opplysninger.

Samnanger kommune er en relativt liten kommune, der mange kjenner til hverandre, og det var i denne sammenhengen vi fant grunn til å vurdere avgjørelsen om publisering og om rapporten var tilstrekkelig anonymisert. Videre var et sentralt poeng om det forelå samtykke fra de berørte og om samtykket omfattet publisering på nettet, som gir en helt annen spredning og varighet for eksponering enn å gi innsyn til enkeltpersoner, mediene eller kommunestyret. Vi anså at det også var i kommunens interesse at Fylkesmannen gikk gjennom avgjørelsen, for å avklare om rapporten kunne ligge ute på denne måten. Vi er enig i at det er av stor offentlig interesse å få innsyn i barneverntjenestens arbeid og beslutninger. Vi mener likevel at det er grunn til å ha stor varsomhet når det gjelder håndtering av personsensitive opplysninger, særlig av hensyn til barn. Selv om ikke navn fremgår, vil opplysninger ofte kunne kobles mot enkeltpersoner og på den måten kan taushetsbelagt informasjon bli kjent. Vi mener på generelt grunnlag at det er mulig å ivareta begge hensyn. Vi anbefaler også at samtykker som innhentes for å gi innsyn og eventuelt å publisere på nettet, er skriftlige og spesifiserte.

Vi takker for kommunens raske tilbakemelding og orientering. Fylkesmannen avslutter med dette saken uten videre behandling herfra.

Vi har prioritert å behandle ferdig saken om lovlighetskontroll. Vi kommer tilbake til spørsmålene kommunen har stilt til Fylkesmannen dersom det fortsatt er ønskelig. Vi ber om en kort tilbakemelding på dette.

Med hilsen

Gunnar O. Hæreid
assisterende fylkesmann

Arnt Erik Nordheim
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Samnanger kommune Tyssevegen 217 5650 TYSSE